

Základní škola Velký Šenov, okres Děčín

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika ŠD
3. Cíle výchovně – vzdělávací práce
4. Klíčové kompetence
5. Obsah vzdělávání – čtvrtletní plány činnosti / příloha/

1. Identifikační údaje

ŠD při ZŠ Velký Šenov, okres Děčín, Vilémovská 387, 1. - 5. ročník
Ředitelka školy: Mgr. Helena Čápová
Vychovatelky ŠD: vedoucí Dana Roušalová, Jana Vávrová
Internetové stránky: www.zsvelkysenov.cz

IZO: 116 100 087

Tel.: 412 391 226

Platnost dokumentu: od 1. září 2007

2. Charakteristika

2.1.

Umístění ŠD, prostory

Školní družina je vzdělávací zařízení při ZŠ, nachází se v 1. patře budovy 1. – 5. ročníku. K činnostem využíváme tyto prostory: učebnu ŠD, tělocvičnu, počítačovou a hudební učebnu, v okolí školy hřiště, školní zahradu, fotbalové hřiště. Nedaleko školy je les a pěkná příroda.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně v budově ZŠ 6. – 9. ročníku, kam pravidelně docházíme.

2.2.

Podmínky pro přijímání dětí do ŠD

V prvním školním dnu probíhá zápis dětí do družiny s rodiči žáků.

Děti se mohou přihlašovat celý první školní týden. Jsou přijati na základě platného zápisního lístku. Mohou se přihlásit děti z 1. - 5. tříd.

Další organizační činnosti – viz Řád ŠD

2.3.

Provozní doba – viz příloha

2.4.

Materiální, personální a ekonomické podmínky

ŠD je vybavena vhodným barevným nábytkem, který odpovídá věku dětí.

Děti mají k dispozici dostatek hraček, pomůcek, stolních her. K odpočinku využíváme dvě rohové válendy. Odebíráme dětské časopisy: Mateřídoušku a Sluníčko.

Pedagogické vzdělávání dětí zajišťuje 1 kvalifikovaná vychovatelka dlouholetou praxí a 1 nekvalifikovaná vychovatelka. Odborné vzdělávání si prohlubuje na školeních a samostudiem.

Poplatky ve školní družině – viz příloha

3.

Cíle výchovně – vzdělávací práce ve školní družině

Jde především o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti kladně působit na své okolí. ŠD umožňuje rekreační činnosti aktivní i klidové a přípravu na vyučování.

4.

Klíčové kompetence

Je to souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a postojů, které jsou předpokladem k výkonu činností. Děti je získávají během několikaleté docházky do školní družiny a prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1) Kompetence k učení:

žák se učí spontánně ale i vědomě, hledá odpovědi na otázky, učí se s chutí, umí si utvořit kritiku na svou práci, znalosti uplatňuje v praxi.

2) Kompetence k řešení problémů:

žák sleduje problémy kolem sebe, učí se je pochopit, plánuje jejich řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná i špatná řešení.

3) Kompetence komunikativní:

žák se umí vhodně vyjadřovat, umí říct vlastní názor, řeší konflikty, naslouchá druhým, komunikuje s vrstevníky i dospělými.

4) Sociální a interpersonální kompetence:

Žák se učí plánovat, organizovat, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, za svou činnost nese důsledky, rozpoznává vhodné a nevhodné chování, spolupracuje s ostatními, je tolerantní a solidární, učí se prosadit i podřídit.

5) Občanské kompetence:

Žák si uvědomuje svá práva, vnímá nespravedlivost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně. Respektuje sociální a kulturní prostředí, váží si tradic a kulturního dědictví. Dbá na osobní zdraví své i druhých.

6) Kompetence k trávení volného času

Žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, zájmy rozvíjí v individuálních i organizovaných činnostech, učí se tím kompenzovat stresové situace.

1. Místo kde žijeme

Tématický okruh	Stručný popis činnosti	Číslo kompetence
Náš domov	Popisujeme domy, v kterých bydlíme.	2, 3, 4
	Vystřihujeme dům z papíru.	6
	Malujeme, jak si představujeme zařízení dětského pokoje.	1, 6
	Vyrábíme dům z krabice od bot.	6
Škola	Seznamujeme se s prostory školy - prvňáci.	1, 6
	Povídáme si, kdo všechno pracuje ve škole.	1
	Navštívíme školní jídelnu, velkou tělocvičnu.	6
	Zdobíme školní družinu pracemi.	1, 4
	Hrajeme si na školu.	6
Cesta do školy	Popisujeme cestu do školy, dbáme na svoji bezpečnost.	1, 2, 4
	Soutěžíme ve znalostech dopravních značek a uděláme si test pro chodce a cyklisty.	1, 5, 6
	Při vycházkách sledujeme dodržování pravidel silničního provozu.	4, 6
Čím jezdíme	Namalujeme jízdní kolo.	1, 3
	Povídáme si, jaké dopravní prostředky jezdí v naší obci,	1, 6

	kreslíme dopravní prostředky.	
	Navštívíme vlakové nádraží, orientujeme se v odjezdech a příjezdech vlaků.	4

Naše město	Malujeme mapu města.	1, 6
	Hrajeme si na cestující ve vlaku a v autobuse.	4
	Hledáme zajímavosti v obci.	6
	Povídáme si o místech ve městě, kam nejraději chodíme.	6
	Postavíme si město z kostek.	6

Obchody a služby	Na procházce poznáváme, kde se nacházejí různé prodejny, pošta, lékař, městský úřad, knihovna, hasičárna, ...	6
	Zahrajeme si na obchodníky a poznáváme hodnotu peněz.	1, 6

Jsme čtenáři a spisovatelé	Prohlédneme si školní knihovnu a hledáme knížky o zvířatech.	1, 4
	Hrajeme si na básníky, vymyslíme své básně.	1, 3
	Hrajeme si loutkové divadlo.	3
	Čteme z knížek.	1
	Vyrábíme záložky do knih.	1, 6
	Malujeme pohádkové postavy a hrdiny příběhů.	6

Barevný svět	Vyrábíme narcisy, malujeme šeríky, tvoříme voskované obrázky.	1, 6
	Vysypáváme obrázky kávou, rýží, pískem.	6
	Vyrábíme z vlny.	1, 6
	Malujeme kameny.	6
	Vytváříme koláže.	6

Karneval	Vyrábíme masky na obličej dle výběru dětí.	1, 6
	Soutěžíme v družstvech ve výrobě nejlepšího modelu z t. papíru.	6

Čarodějnice	Čteme příběhy a pověsti o čarodějnících.	1
	Závěsné čarodějnice na okno.	6
	Vytváříme kouzelnické obleky, brýle, korále.	1, 6
	Povídáme si o lidových jarních pranostikách.	1, 3, 6

2. Lidé kolem nás

Tématický okruh	Stručný popis činnosti	Číslo kompetence
Naše rodina	Besedujeme o tom, kdo do rodiny patří a jak se k sobě chováme.	3, 4
	Vyprávíme si, jak doma pomáháme rodičům.	4
	Malujeme rodinu.	1, 6
	Čteme pohádku "Bez práce nejsou koláče".	3, 4
	Hledáme místa na mapě, kde žijí příbuzní.	1
Den matek	Výroba přáníček nebo drobných dárků.	1, 6
Mí kamarádi	Zahrajeme si hry na poznávání kamarádů podle popisu a hmatu.	1, 3, 5
	Ve skupinách na balicí papír kreslíme kamaráda.	1, 3, 4
	Vyrobíme tablo naší školní družiny.	2, 5
	Vytváříme dobrý kolektiv, odlišujeme vhodné a nevhodné chování, hledáme na spolužácích dobré vlastnosti.	5
Všichni nejsme stejní	Besedujeme o postižených lidech.	3, 5
	Vžíváme se do pocitů nevidomého člověka, hrajeme smyslové hry.	5
	Orientujeme se v prostoru, poslepu dojdeme k cíli.	2, 4, 5
	Podle hmatu poznáváme věci kolem nás.	2, 3, 4
	Bez zvuku odezíráme z úst.	2, 3, 4
	Grimasou napodobujeme zvířata, věci, názvy filmů.	6
Naše planeta	Pracujeme s globusem a mapou, hledáme ČR.	1
	Povídáme si jak kde lidé žijí.	4, 5
	Čteme encyklopedie.	1
	Vyrábíme si masky Číňana a černouška.	1, 6
	Vytvoříme sopku z papíru a škrobu.	6
Advent	Povídáme si o adventním čase, přečteme si o vánočních zvycích.	2, 3
	Vyrobíme si společně adventní věnec na dveře ŠD.	1, 6
	Vyrábíme Mikuláše a čerty.	3, 4
	Mikulášské soutěže.	6
Vánoce sou tady	Učíme se koledy s instrumentálním doprovodem.	1, 6
	Na vycházkách pozorujeme výzdoby města a obchodů.	3, 4
	Pečeme a zdobíme perníčky a perníkovou chaloupku.	1, 6
	Vyzdobíme si třídu vánočními motivy a zdobíme ván. stromek.	6
	Vyrábíme na vánoční burzu (jednou za dva roky).	1, 6
	Učíme se prodávat vánoční výrobky.	4

	Vyrábíme ze slaneého těsta, přírodnin, barevného papíru, skořápek.	6
	Uspořádáme si vánoční besídku, vyzkoušíme vánoční zvyky, dbáme na bezpečnost při manipulaci s ohněm.	6

Velikonoce	Čteme si o národních zvycích.	1, 3
	Malujeme a zdobíme kraslice.	1, 6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc.	5, 6
	Učíme se plést pomlázky.	2, 6
	Čteme a učíme se koledy.	3, 6
	Vyrobíme si panáčka s vlasy z pšenice.	6
	Vyrábíme na velikonoční burzu (jednou za dva roky).	1, 6

Náš velký den	Zajdeme si na zmrzlinu.	6
	Soutěžíme pro radost - odpoledne plné soutěží.	6
	Diskotéka.	6

Nežijeme v džungli	Učíme se slušnému chování.	4, 5
	Hrajeme si scénky, jak se kde správně chovat.	4
	Připomeneme si kouzelná slovíčka.	5
	Učíme se být tolerantní, prosazujeme si své názory, umíme uznat neúspěch.	4, 5
	Povíme si, jak se vhodně oblékat na různé akce.	4
	Vystříháme postavu z papíru a oblečeme ji podle roč. období.	6

Přebrepty a média	Učíme se jazykolamy.	1
	Hrajeme si na televizní vysílání.	2, 6
	Napodobujeme reportéry, dotazujeme se dětí, jak řeší své problémy.	2
		2, 6
	Zahrajeme si televizní soutěže Riskuj a Milionář.	

3. Lidé a čas

Tématický okruh	Stručný popis činnosti	Číslo kompetence
Ohlédnutí za prázdninami	Povídáme si o cestování.	1, 3
	Jaké země známe, najdeme je na mapě?	2, 3, 6
	Malujeme nejhezčí zážitky z prázdnin.	1, 6

Náš kalendář	Vyrábíme ze čtvrtek kalendář na 1. a 2. pololetí.	1, 3
	Zapisujeme do něho naše narozeniny.	1
	V každém měsíci hledáme vhodné obrázky podle ročního období	3, 6

	a budeme dolepovat do kalendáře.
--	----------------------------------

Měření času	Soutěžíme, kdo první uhodne správný čas na hodinách.	3, 6
	Hrajeme smyslovou hru - odhad minuty, třiceti vteřin.	6
	Malujeme si hodiny s pohyblivými ručičkami - výstava prací.	1, 6

Náš denní režim	Povídáme si o zásadách denního režimu.	4, 5
	Učíme se rozlišovat zábavu a povinnost.	1, 2, 3, 6
	Učíme se využívat vhodně volného času.	4

Jak se mění lidé a věci	Přineseme si fotky z dětství a uděláme si nástěnku.	1, 2
	Namalujeme dobu, ve které bychom chtěli žít.	6
	Vyhledáváme články o historii našeho města a školy.	4, 6
	Z Mateřídoušek vystřihujeme články o školní docházce v jiných zemích - nástěnka.	6
	Na vycházkách porovnáváme staré domy a novostavby.	1

Mínulost	Čteme pohádky, pověsti a bajky starých autorů.	1, 2
	Ilustrujeme pohádky.	6
	Vyrobíme pohádkové leporelo - výstava na schodišti.	1, 6
	Zpíváme lidové písničky.	6
	Zahrajeme si hru Na řemesla, připomeneme si tím stará řemesla, která už zanikla.	1, 3
	Malujeme hrady, zámky a strašidla.	1, 6

4. Rozmanitost přírody

Tématický okruh	Stručný popis činnosti	Číslo kompetence
Příroda kolem nás	Na vycházkách pozorujeme přírodu různých ročních období.	1
	Určujeme různé druhy stromů a květin.	1, 6
	Malujeme květiny a stromy.	1, 6
	Vytváříme koláže z listů.	1, 2, 3
Přírodniny	Sbíráme plody na šperky, postavičky a zvířátka.	1, 5, 6
	Obtiskujeme listy.	1, 2, 6
	Malujeme kameny.	2, 6
	Vyrábíme vánoční řetězy ze slámy.	6
	Stavíme domečky v lese, vytváříme městečko.	2, 6

Zvířata kolem nás	Pozorujeme mraveniště, čteme knihu "Ferda mravenec".	1, 6
	Malujeme tuší mouchu, vážku a včelu.	1, 2, 6
	Vyrobíme si ptačí budku a klec s kanárkem.	2, 4, 6
	Listujeme encyklopediemi a získáváme znalosti o zvířatech.	1, 3, 6

	Hrajeme hry Ptáček zazpívej, Na medvědy a Na veverky.	6
	Dramatizujeme pohádky Boudo budko, O kohoutkovi a slepičce a O třech prasátkách.	3, 4, 6
Květiny	Staráme se o květiny ve školní družině - sázíme a zaléváme.	6
	Vytváříme si herbář a popisujeme rostliny podle atlasu.	1, 6
	Vyrábíme papírové květiny.	1, 2, 6
Barevný svět	Rozfoukáváme barvy a vytváříme kvetoucí louku.	1, 2, 6
	Malujeme na sklo.	6
	Batikujeme.	1, 2, 6
	Rozžehlujeme voskové obrázky.	6
	Pracujeme s nit'ovou technikou.	6
	Tiskneme bramborovými tiskátkami.	1, 6
	Kreslíme motýly.	1, 6
Zvířata s mlád'aty	Povídáme si a soutěžíme, která mlád'ata patří ke zvířatům.	1, 2, 6
	Rozděluje je podle toho, kde žijí.	1
	Malujeme domácí mazlíčky.	1, 6
	Besedujeme o tom, jak se starat o zvířátka.	1, 2, 3
	Skládáme origami a dokresluje prostředí.	1, 6
	Malujeme zoo nebo zvířátka v lese - společná práce na zemi.	1, 4
	Hrajeme didaktickou hru - hádáme zvířata podle počátečního písmene a prostředí, kde žije.	1, 3
Roční období	Hledáme v knihách pranostiky a čteme básničky.	1, 2, 3
	Vyrábíme z moduritu deštníky jako přívěsky.	1, 6
	Zakresluje do našeho kalendáře počasí.	6
	Besedujeme o vodě a její skupenství.	1, 2
	Rozpouštíme led a sledujeme kvalitu vody.	1
Podzim	Modelujeme ovoce a zeleninu.	1, 6
	Zapouštíme barvy do vystříženého ovoce.	6
	Vyrábíme draky ze špejlí.	2, 6
	Pozorujeme přírodu, jak se připravuje na zimu.	4
	Soutěžíme, kdo se zakousne do jablka na niti.	6
	Malujeme ježka a polepuje jehličím.	1, 6
	Sbíráme, určujeme a malujeme houby.	1, 6
Zima	Pozorujeme a určujeme stopy ve sněhu.	1, 6
	Malujeme a vyrábíme práce se zimní tematikou.	5
	Krmíme zvířata a ptáky.	4
	Zdobíme vánoční stromek pro zvířata.	1, 3

Jaro	Pozorujeme probouzení přírody, první jarní květenu.	1, 3
	Co děláme na jaře na zahrádkách.	2, 6
	Vyrábíme masky motýlů a domácích zvířat.	1, 6
	Pracujeme s vlnou.	6
	Vaříme si čaj z jarních bylin.	6
	Učíme se odlévat stopy.	1, 6

Den Země	Soutěžíme v družstvech, kdo první určí, co do přírody nepatří.	2
	Uklízíme okolí školy a fotbalového hřiště.	5, 6
	Třídíme odpad ve školní družině - papír, hliník a Pet lahve	1, 5, 6
	Zjišťujeme, jaké materiály se v přírodě rozloží.	1, 3
	Besedujeme o tom, jak člověk přírodě škodí a prospívá.	5

5. Člověk a jeho zdraví

Tématický okruh	Stručný popis činnosti	Číslo kompetence
Naše tělo	Zjišťujeme z encyklopedií, z čeho se lidské tělo skládá.	1, 2, 3
	Zvážíme se, změříme se a zapisujeme, jak se měníme.	1, 2, 3
	Učíme se relaxovat a odpočívat.	5, 6

Čistota	Dodržujeme běžnou hygienu (mytí rukou, vhodné oblečení, ...).	3, 5, 6
	Ujasňujeme si hygien. zásady při nastydnutí.	1, 2, 3

Co jíme	Povídáme si o zdravé výživě.	1, 2, 3
	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
	Rozlišujeme vitamíny přírodní a umělé.	3, 4
	Povídáme si, jaká jídla nám chutnají.	4, 6
	Vyrobíme si studený dort.	2, 6
	Soutěžíme v poznávání potravin podle smyslů.	1, 3

Školní jídelna	Povídáme si o správném stolování a chování při jídle.	5
	Dodržujeme hygienu před stolováním a po použití WC.	3

Nechci být nemocný	Otužujeme se při vycházkách.	1
	Povídáme si o dětských nemocech.	1, 3
	Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.	1, 2
	Při vycházce zjistíme, kdo je dětský lékař a ordinační hodiny.	1, 5
	Vyzkoušíme si přenos zraněného v terénu.	1, 2
	Besedujeme o prevent. prohlídkách.	1, 3

	Zahrajeme si na doktora a učíme se první pomoc.	1, 2, 3, 4
	Učíme se telefonovat, oznámit úraz a přivolat pomoc.	1, 3, 4
Xenofobie a drogy	Reagujeme na zprávy v časopisech, v televizi a besedujeme o tom.	1, 3
Pobyt venku	Chodíme na vycházky, sportujeme na školním a fotbalovém hřišti.	5, 6
	Opakujeme si hry a učíme se nové.	6
	Pořádáme soutěže v různých disciplínách.	6
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky.	5, 6
	Zahrajeme si stopovanou.	1, 2, 3, 6
Míčové hry	Učíme se dodržovat pravidla.	4, 6
	Hrajeme vybíjenou a kopanou.	6
	Učíme se další hry s míči - Školku, Na jelena a Na třetího.	6
	Házíme na koš a učíme se základy volejbalu.	4
Atletika	Běháme na čas, hrajeme Na honěnou, skáčíme přes překážky a běháme štafetový běh.	1, 4, 6
	Soutěžíme v hodů na cíl a do dálky.	1, 2, 4
Bavíme se	Vymýšlíme zábavné pohybové soutěže a hry.	6
	Hrajeme si se švihadly a soutěžíme s kruhy.	6
	Vymýšlíme opičí dráhu.	6
	Tancujeme a cvičíme podle hudby.	6
	Kreslíme sportovce a vyrábíme medaile.	1, 6
Zimní hry	Chodíme bruslit a bobovat.	6
	Stavíme sněhuláky, iglú a zvířata ze sněhu.	1, 6
	Vyšlapáváme ve sněhu obrazce a číslice.	6
	Povídáme si o nebezpečí při zimních sportech a turistice.	1
	Učíme se chovat na horách a besedujeme o činnosti HS.	1, 3

Příležitostné a každoročně se opakující akce školní družiny

- zápis dětí do školní družiny, vítání prvňáků
- mikulášská besídka
- vánoční besídka
- velikonoční burza
- vánoční burza
- dětský den – sportovní odpoledne, soutěže

- nocování ve školní družině
- výlet na rozhlednu – Vlčí hora
- na závěr školního roku stanování s táborákem

Vypracovala: Dana Roušalová vychovatelka ŠD